

Tid	Torsdagen den 16.11.2023 kl. 19.00-20:39																				
Plats	Vårdö kommunkansli																				
Närvarande	<table><tr><td>Ledamöter:</td><td>Ersättare:</td></tr><tr><td>☒ Englund Anders, ordf</td><td>☐ Karlsson Katarina</td></tr><tr><td>☒ Björklund Matilda, viceordf</td><td>☐ Lundell Mikael</td></tr><tr><td>☒ Abrahamsson Göran</td><td></td></tr><tr><td>☒ Aakula Anna</td><td></td></tr><tr><td>☐ Johansson Mikael</td><td></td></tr><tr><td>☒ Grunér Håkan</td><td></td></tr><tr><td>☒ Mattsson Anders</td><td></td></tr><tr><td>☐ Lönnström Gerd</td><td></td></tr><tr><td>☒ Skaglund Yvonne</td><td></td></tr></table>	Ledamöter:	Ersättare:	☒ Englund Anders, ordf	☐ Karlsson Katarina	☒ Björklund Matilda, viceordf	☐ Lundell Mikael	☒ Abrahamsson Göran		☒ Aakula Anna		☐ Johansson Mikael		☒ Grunér Håkan		☒ Mattsson Anders		☐ Lönnström Gerd		☒ Skaglund Yvonne	
Ledamöter:	Ersättare:																				
☒ Englund Anders, ordf	☐ Karlsson Katarina																				
☒ Björklund Matilda, viceordf	☐ Lundell Mikael																				
☒ Abrahamsson Göran																					
☒ Aakula Anna																					
☐ Johansson Mikael																					
☒ Grunér Håkan																					
☒ Mattsson Anders																					
☐ Lönnström Gerd																					
☒ Skaglund Yvonne																					
Övriga närvarande	☒ Lindholm Mikael, kommunstyrelsens ordförande ☒ Sjögren-Grunér Fanny, kommunstyrelsens viceordförande ☒ Brunström-Granesäter Erik, kommundirektör																				
Ärenden	§§ 36-44																				
Underskrifter	Vårdö den 16.11.2023 Anders Englund Kommunfullmäktiges ordförande Erik Brunström-Granesäter Kommundirektör, sekreterare																				
Protokolljustering	Yvonne Skaglund Protokolljusterare Göran Abrahamsson Protokolljusterare																				
Sammanträdet är kungjort	Vårdö den 9.11.2023																				
Protokollet är publicerat på kommunens hemsida	Vårdö den 17.11.2023																				
Intygar	Johanna Karlsson Kanslissekreterare																				
Utdragets riktighet bestyrks	Vårdö den																				
Underskrift																					

Tid Torsdagen den 16.11.2023 kl. 19.00

Plats Vårdö kommunkansli

ÄRENDEN:

- § 36 MÖTETS LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET
- § 37 PROTOKOLLJUSTERARE
- § 38 GODKÄNNANDE AV FÖREDRAGNINGSLISTA
- § 39 AVTAL: GEMENSAM RÄDDNINGSMYNDIGHET PÅ ÅLAND
- § 40 BUDGETUPPFÖLJNING, ÖVERSKRIDNINGAR
- § 41 BUDGET 2024
- § 42 INKOMSTSKATTEN 2024
- § 43 FASTIGHETSSKATTERNA 2024
- § 44 MÖTETS AVSLUTANDE, ÖVRIGA ÄRENDEN, FRÅGESTUND

Erik Brunström-Granesäter, k.dir, på uppdrag av Anders Englund, kommunfullmäktiges ordförande.

Denna möteskallelse har utfärdats samt anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla den 9.11.2023.

Protokollet publiceras på kommunens hemsida den 17.11.2023 och kan tas del av på Vårdö kommunkansli.

Intygat Johanna Karlsson, kanslisekreterare

§ 36 MÖTETS LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET

Kommunfullmäktige § 36/16.11.2023

Konstateras sammanträdets lagliga sammankallande samt beslutsförhet med hänsyn till antalet närvarande.

Vårdö kommuns förvaltningsstadga 6 samt 10-16 §§ reglerar kallelse till, föredragningslista för, kungörelse av, ledamots förfall och styrelsens representanter, ordförandeskap samt namnupprop vid fullmäktiges sammanträden.

Enligt 23 § 1 mom kommunallag för landskapet Åland är fullmäktige beslutfört då minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande (för Vårdö 6 fullmäktigeledamöter). Om antalet närvarande ledamöter understiger två tredjedelar till följd av att en eller flera av de närvarande ledamöterna är jäviga i ett ärende, är fullmäktige ändå beslutfört i ärendet.

Konstateras:

Möteskallelsen har per 9.11.2023 skickats åt fullmäktigemedlemmarna jämte ersättare samt åt kommunstyrelsens ordförande och viceordförande. Föredragningslistan jämte bilagor skickades och kallelse med föredragningslista anslogs samma dag på kommunens digitala anslagstavla på www.vardo.ax.

Det justerade protokollet publiceras på kommunens hemsida fredagen den 17.11.2023. Protokollet finns därefter även tillgängligt på kommunkansliet.

Ledamöterna Mikael Johansson och Gerd Lönnström har gentemot kommunkansliet på förhand meddelat förhinder, liksom även andre ersättare Mikael Lundell.

Mötet bevisas av 7 beslutande ledamöter varav 7 ordinarie och torde därmed kunna konstateras lagligen sammankallat och beslutfört.

Beslut:

Kommunfullmäktige konstaterar sammanträdet lagligen sammankallat och beslutfört.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 37 PROTOKOLLJUSTERARE

Kommunfullmäktige § 37/16.11.2023

Justering av protokoll regleras i förvaltningsstadgan 42 §. Protokollet justeras av två fullmäktigeledamöter som valts för detta uppdrag separat för varje sammanträde.

Protokollet justeras i mån av möjlighet omedelbart efter sammanträdet eller annars påföljande dags förmiddag.

Sker protokolljusteringen i turordning är Gerd Lönnström och Yvonne Skaglund i tur att verka som protokolljusterare.

Beslut:

Till protokolljusterare utses Yvonne Skaglund och Göran Abrahamsson.

-----

§ 38 GODKÄNNANDE AV FÖREDRAGNINGSLISTA

Kommunfullmäktige § 38/16.11.2023

Föredragningslistan ska enligt förvaltningsstadgans 11 § innehålla en redogörelse för de ärenden som ska behandlas och förslag till beslut. Enligt 18 § ska ärendena föredras i den ordning de intagits i föredragningslistan, ifall inte fullmäktige beslutar om en annorlunda ordning. Där regleras även förutsättningar för ändringar i eller återkallande av förslag.

Förutsättningar för behandling av ärenden därutöver regleras enligt kommunal-
lagen 44 §.

Beslut:

Föredragningslistan godkänns med följande tillägg:

Frågan om fritidssamarbetet med Finström tas till diskussion under § 44.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 39 AVTAL: GEMENSAM RÄDDNINGSMYNDIGHET PÅ ÅLAND

Kommunstyrelsen § 121/1.11.2023

Jomala kommun och Mariehamns stad har godkänt ett förslag till avtal för en för hela Åland gemensam kommunal räddningsmyndighet och enats om att skicka ut förslaget till övriga kommuner för godkännande. En önskan är om respektive fullmäktige behandlar avtalet inom november.

Räddningslagen för Åland stadgar i 8 § att kommunerna ska ha en för hela Åland gemensam kommunal räddningsmyndighet. För att förverkliga detta har de två nuvarande räddningsområdenas huvudmän Mariehamns stad och Jomala kommun tagit fram ett förslag på samgång till ett enda räddningsområde. Förslaget innebär att det bildas ett räddningsområde för hela Åland med Jomala kommun som huvudman och en gemensam nämnd i vilken alla kommuner har en ledamot och en ersättare.

Förslaget är inte kostnadsdrivande, men bidrar till en förbättring gällande myndighetsutövningen, samordningen av den operativa verksamheten och befolkningskyddet. Rent praktiskt överförs tre personer från Mariehamns stad till Jomala kommun.

Alla kommuner måste godkänna avtalet för att det ska träda i kraft. Om besluten tas så snart som möjligt kan den nya organisationen i bästa fall börja verka 1.1.2024.

Att en för hela Åland gemensam räddningsmyndighet äntligen ser ut att kunna förverkligas i enlighet med lagens målsättningar och under värdskap av ett gemensamt beslutsorgan måste varmt välkomnas.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att avtalsförslag avseende en gemensam räddningsmyndighet för hela Åland godkänns enligt bilaga och befullmäktigar därutöver undertecknare att vid behov godkänna ändring av avtalets ikraftträdande.

Beslut:

Enligt förslag.

Kommunfullmäktige § 39/16.11.2023

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar enhälligt enligt kommunstyrelsens förslag.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 40 BUDGETUPPFÖLJNING, ÖVERSKRIDNINGAR

Byggnadstekniska nämnden § 58/28.8.2023

Ärendebeskrivning

Mer än halva 2023 har passerat och innan budgetarbetet inför 2024 påbörjas kan en budgetuppföljning göras samt se på hur förverkligandet av budgeten går.

Kommunteknikerns förslag:

Byggnadstekniska nämnden går igenom budget 2023.

Ett område som påverkas dels av högre kostnader för reparationer och underhåll och dels kan personalkostnaderna överskridas genom köp av tjänster efter sjuk-skrivningar och uttag av semester.

Reparationer och införskaffningar av inventarier (köksmaskiner) kommer inom närtid att överskridas. Det finns dock anslag ännu inom byggande- och underhåll av byggnader och områden.

Investeringar 2023 och förverkligande av dessa går igenom under mötet.

Nämnden tecknar ärendet till kännedom och eventuella ändringar eller tillägg i budgeten diskuteras.

Beslut: Kommunstyrelsen till kännedom.

Omsorgsnämnden § 68/19.09.2023

Efter att tf. Hemservicedare studerat budgetuppföljningen, har konstaterats att man med sannolikhet kommer att överskrida kostnadsställe kosthållning.

Personalkostnader har redan överskridits. Bilaga 2.

Kostnadsställen:

C220 Vård på institution:

4320 Oasen bokade poster per 12.09.2023, ca.7 %, ca.8 månader.

C235 Åldringsvård

2351 ESB/Hemservice bokade poster per 14.09.2023, ca.70 %, ca.9 månader.

2352 Närstående Vård bokade poster per 12.09.2023, ca.45 %, ca.8 månader.

Intern service

5356 Kosthållning bokade poster per 14.09.2023, ca.82 %, ca 9 månader.

5352 Städ bokade poster per 12.09.2023, ca.61 %, ca.9 månader.

Tf. Hemservicedare förslag:

Då det just nu finns ett överskott för budgeterade medel under Vård på institution, meddelar tf. hemservicedare att man vid behov bör omdisponera medel från detta kostnadsställe till kosthållning som med sannolikhet kommer att överskridas.

Omsorgsnämndens beslut: Återremiss för utredning.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

Byggnadstekniska nämnden § 76 / 9.10.2023

Ärendebeskrivning

Inom fastighetsskötseln har det varit en längre tids sjukskrivning och för att täcka upp detta då det även varit semestertider har kommunen haft en inhyrd fastighets-skötare som innebär en merkostnad.

Kommunen har för den sjukskrivna personen ansökt om sjukdagpenning från FPA vilket inte beviljades då denne lyfter ålderspension. Detta innebär att kommunen har fått stå för denna kostnad själv och därmed har inte lönekostnaderna varit väsentligt mindre.

Kostnaden för den inhyrda fastighetsskötaren har bokförts under byggande och underhåll av byggnader och områden. I budgeten 2023 var anslaget 27.000 och det är nu förbrukat.

Inom fastighetsskötseln behövdes medel även nyttjas då kylmaskinen i centralkö-kets kylrum snabbt behövde ersättas.

Kommunteknikerns förslag:

Byggnadstekniska nämnden meddelar kommunstyrelsen att området Intern service 5351 fastighetsskötsel kan komma att överstiga budgeterade medel men ca. 15.000 år 2023.

Nämnden äskar om tilläggsmedel om 15.000 och ärendet till kommunstyrelsen.

Beslut: Enligt förslag.

Skol- och bildningsnämnden § 18/10.10.2023 Äskande av tilläggsanslag barnomsorgen

Beredare Vik utbildningschef Patrik Larsson

- Ökat behov av stöd inom barnomsorgen
- Utbetalning av stöd överskrids
- Köp av tjänster ökar

Alla kostnader sammanlagt uppskattas till 50.000 €

Beslutsförslag:

Utbildningsnämnden i Vårdö äskar om ett tilläggsanslag till fullmäktige om 50.000 €

Skol- och bildningsnämndens beslut:

Enligt förslag.

Kommunstyrelsen § 129/8.11.2023

Budgetuppföljning (icke prognosticerad) för perioden 1.1.2023-31.10.2023 enligt bilaga.

Utfallet för perioden följer i stort budget med få avvikelser och årsresultatet ser ut att kunna bli mindre negativt än budgeterat, främst till följd av mindre nyttjande av institutionsvård. Inom enskilda resultatenheter finns dock överskridningar.

På resultatområdesnivå ser barnomsorgen ut att överskrida budget med behov av tilläggsanslag enligt skol- och bildningsnämndens behandling.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

Alternativet till att bevilja tilläggsanslag sent på budgetåret är att hantera överskridningar som just sådana i samband med bokslutsbehandlingen för budgetåret.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tar budgetuppföljning per 31.10.2023 jämte behandlingar i nämnderna till kännedom och delger desamma fullmäktige till kännedom och för diskussion, med förslag att utfallet hanteras som aviserade överskridningar i bokslut för år 2023.

Beslut:

Enligt förslag, med förtydligande uppmaning om allmän sparsamhet året ut.

Kommunfullmäktige § 40/16.11.2023

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar enhälligt enligt kommunstyrelsens förslag.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 41 BUDGET 2024

Kommunstyrelsen § 80/30.8.2023

Budgetseminarium för verksamhetschefer och politiker i början av september.

Kommundirektören önskar att bland annat följande diskuteras:

- Budgetprocessen; steg, tidsplaner, deadlines
- Kommunens finansiella status och förutsättningar
- Nämndstruktur
- Vatten/avlopp, avfall – självfinansiering, bokföring av anslutningar
- Avgifter i allmänhet samt interna fördelningar
- Styrdokument, förvaltningsstadga mm
- Företagshälsovård, arbetsmiljö, arbetskläder
- Budget- och bokslutsdokumentens omfattning och upplägg, innehåll
- Uppföljningar, rutiner för. Siffror och verksamhet, måluppfyllelse, även investeringar
- Budgetens ramar, bindande nivåer, hanterande av överskridningar och behov av tilläggsanslag
- Per verksamhet övergripande mål över längre tid, mer eller mindre specifika för just den egna kommunen
- För verksamhetsåret och kommande åren specifika mål, önskemål, behov, förändrade förutsättningar. Få per år!
- Förändringar i lagstiftning, kapacitet/"tryck", personal, lokaler, projekt, behov av åtgärder
- Vad behöver samordnas mellan olika verksamheter och ev nämnder?
- Möjligheter till inbesparingar?
- Alternativ till planerade större investeringar.

Efter kommunstyrelsens diskussion på temat avser kommundirektören att ta upp ämnet med ledningsgruppen inför det gemensamma budgetseminariet.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen diskuterar ovanstående och ger på basen av den diskussionen kommundirektören i uppdrag att kalla till budgetseminarium som hålls torsdag 14 september.

Kommunstyrelsen ger nämnderna tid till 11.10.2023 för att behandla sina budgetförslag och verksamhetsplaner.

Åskanden på investeringar utöver vad som finns upptaget i befintlig budget för år 2023 och ekonomiplan 2024-2025 samt på driftsmedel per resultatområde överstigande antingen föregående års bokslut eller innevarande års budget, måste motiveras tydligt och kostnadsbesparande alternativ redogöras för och konsekvensbedömas.

Avgiftsnivåer och annan motfinansiering ska ses över och som princip justeras upp i avrundade tal minst motsvarande allmänt konsumentprisindex, och i förekommande fall med mål att nå full kostnadstäckning.

Kommunen bör kunna budgetera för och uppnå ett positivt årsbidrag för såväl budgetåret 2024 som för ekonomiplaneåren 2025-2026, vilket förutsätter både minskade kostnader och ökade intäkter.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

Beslut: Enligt förslag.

Byggnadstekniska nämnden § 68 / 18.9.2023

Ärendebeskrivning

Budgetförslaget 2024 skall vara kommunstyrelsen tillhanda senast 11 oktober 2023.

Utdrag beslut kommunstyrelsen § 80/30.8.2023.

Äskanden om investeringar utöver vad som finns upptaget i befintlig budget för år 2023 och ekonomiplanen 2024-2025 samt på driftsmedel resultatområde överstigande antingen föregående års bokslut eller innevarande års budget, måste motiveras tydligt och kostnadsbesparande alternativ redogöras för och konsekvens bedömas.

Avgiftsnivåer och annan motfinansiering ska ses över och som princip justeras upp i avrundade tal minst motsvarande allmänt konsumentprisindex och i förekommande fall med mål att nå full kostnadstäckning.

Kommunen bör kunna budgetera för och uppnå ett positivt årsbidrag för såväl budgetåret 2024 som för ekonomiplaneåren 2025-2026, vilket förutsätter både minskade kostnader och ökade intäkter.

Kommunteknikerns förslag:

Byggnadstekniska nämnden bör hålla möte 9 oktober 2023 och behandla förslag till budget och verksamhetsplan.

Kommunteknikern ser till dess även över avgifter och taxor med målsättningen att verksamheten skall vara självbärande.

Ekonomiplanen med investeringar samt till driften hörande större kostnader diskuteras.

Beslut:

Enligt förslag. Byggnadstekniska nämnden tar upp budgetförslag på följande möte som hålls 9 oktober 2023.

Omsorgsnämnden § 67/19.09.2023 HÖJNING AV NÄRVÅRDARES GRUNDLÖNER

Efter jämförelser under augusti månad 2023, över närvårdares grundlöner över kommunerna på Åland, har konstaterats en avsevärd skillnad i lönesättning kommunerna i mellan. Vårdös grundlön för närvårdare ligger i nuläget lågt i jämförelse med de flesta andra kommuner. Se bilaga 1.

Tf. Hemserviceledare förslag:

Att närvårdarnas grundlöner inom kommunen höjs för att trygga arbetskraften inom åldringsvården, samt öka chanserna för kommunen vid rekrytering av närvårdare.

Omsorgsnämndens beslut:

Omsorgsnämnden beslutar att budgetera höjning av närvårdarnas grundlön inför 2024, för att göra närvårdarbefattningen mer attraktiv och öka chanserna vid rekrytering inom kommunen.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

Byggnadstekniska nämnden § 73/9.10.2023

Ärendebeskrivning

Byggnadstekniska nämnden skall den 11.10.2023 ha fastslagit förslag till budget och verksamhetsplan 2024 enligt kommunstyrelsens direktiv.

Bilaga 1: Förslag till budget och verksamhetsplan 2023.

Kommunteknikerns förslag:

Nämnden går igenom förslag till budget och verksamhetsplan 2024 och justeringar och ändringar diskuteras.

Förslag investeringar:

- Stabiliseringsfräsning och asfalt del av Mickelsövägen 50.000
- Tillbyggnad daghem 120.000
- Renovering/ombyggnad del av Strömmsgården 400.000
- LL-värmepumpar för kyla / markiser Strömmsgården 15.000
- Uteförråd Vårdö skola 15.000
- Hummelviks kaj 200.000

Investeringsplanen 2025 – 2026 diskuteras.

Förslag till taxor och avgifter förutom taxa för snöplogning tas upp på detta möte och då det behövs noggrannare beräkningar för att kostnadstäckning skall kunna uppnås gällande avfall, vatten och avlopp så tas det upp senare.

Förslaget sänds till kommunstyrelsen.

Beslut:

Förslaget redigeras och sänds till kommunstyrelsen. Investeringsplanen 2025-2026 tas upp på följande möte.

Omsorgsnämnden § 75/02.10.2023

Enligt bilagor för budget 2024.

Kostnadsställen:

C220 Vård på institution:

2202 Oasen -128 205,79 €

C235 Åldringsvård

2351 ESB/Hemservice -769 630,00 €

2352 Närstående vård -23 462,50 €

Intern service:

5356 Kosthållning -134 900,00 €

5352 Städning -116 500,00 €

C235, 2351 Ökade lönekostnader med uppskattningsvis 4,5 % förväntas under 2024, dessutom finns tanken om en löneökning inom kommunen för närvårdare, denna ökning uppskattas om ca 9 000 € för 2024. En befattning på 40 % av heltid som aktivitetskoordinator ger merkostnader om 14 000 € under 2023, nya uppgifter finns inte för 2024, utan man har för avsikt att utreda denna funktion under 2024.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

Material och förbrukningskostnader beräknas ligga ungefär på samma nivå under 2024.

Intern service, 5356 Kosthållning. Det budgeteras likadant som 2023, för livsmedel år 2024, då vi inte sett några större förändringar i livsmedelspriserna. Dock budgeteras för 2024 en större summa än tidigare för inventarier om 20 000 €, som är stort behov av att bytas ut eller uppgraderas, detta medför en relativt stor ökning inom kosthållning som helhet för år 2024. Man har också för avsikt att höja måltidspriserna en aning.

Tf. Hemserviceledare förslag:

Att nämnden godkänner budgetförslag för 2024 för de siffror som finns tillhanda. Det bör tas i beaktande att budgetförslaget behöver kompletteras med uppgifter som tf. hemserviceledare ännu inte har, gällande eventuell höjning av hyror och andra avgifter inför 2024 som finns för avsikt att diskuteras under vecka 40. Dessutom har tf. hemserviceledare ännu inte tillhandhållits med personalkostnader utan gjort en egen uppskattning av verksamhetens totala kostnader och personalkostnader.

Omsorgsnämndens beslut: Återremitteras för vidare bearbetning.

Omsorgsnämnden § 81/09.10.2023

Enligt bilagor för budget 2024.

Kostnadsställen:

C220 Vård på institution:

2202 Oasen -128 205,79 €

C235 Åldringsvård

2351 ESB/Hemservice -769 130,00 €

2352 Närstående vård -23 462,50 €

Intern service:

5356 Kosthållning -119 400,00 €

5352 Städning -116 150,00 €

C235, 2351 Ökade lönekostnader med uppskattningsvis 4,5 % förväntas under 2024, dessutom finns tanken om en löneökning inom kommunen för närvårdare, denna ökning uppskattas om ca 9 000 € för 2024. En befattning på 40 % av heltid som aktivitetskoordinator ger merkostnader om 14 000€ under 2023, nya uppgifter finns inte för 2024, utan man har för avsikt att utreda denna funktion under 2024.

Material och förbrukningskostnader beräknas ligga ungefär på samma nivå under 2024.

Intern service, 5356 Kosthållning. Det budgeteras samma summa för livsmedel år 2024 som fastställd budget var under 2023, då vi inte sett några större förändringar i livsmedelspriserna. Dock budgeteras för 2024 en större summa än tidigare för inventarier om 5 000 €, som är stort behov av att bytas ut eller uppgraderas, detta medför en ökning inom kosthållning för år 2024. Man har också för avsikt att höja måltidspriserna en aning.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

Tf. Hemserviceledare förslag:

Att nämnden godkänner budgetförslag för 2024 för de siffror som finns tillhanda.

Det bör tas i beaktande att tf. Hemserviceledare inte har fått uppgifter gällande eventuell höjning av hyror och andra avgifter inför 2024 i budgetförslaget.

Dessutom har tf. hemserviceledare inte tillhandhållits med personalkostnader utan gjort en egen uppskattning av verksamhetens totala kostnader och personalkostnader baserat på befintliga uppgifter och eventuella höjningar år 2024.

Omsorgsnämndens beslut:

Beslutar enligt förslag. Omsorgsnämnden önskar att det budgeteras för de konton som det kontenteras på, detta för att man vid uppföljning skall kunna se att det hålls inom ramarna för given budget.

Omsorgsnämnden § 83/09.10.2023

Omsorgsnämnden äskar om medel för renovering av väggar och golv i de två tillfälligt tomma klientrummen på Strömsgården.

Skol- och bildningsnämnden § 17/10.10.2023 Budget 2024 och ekonomiplan 2025-2026

Bilagor Förslag budget 2024 barnomsorg-skola Vårdö

Beredare Vik utbildningschef Patrik Larsson

Kommunstyrelsen har (KS § 80/30.08.2023) utfärdat följande budgetdirektiv till nämnderna:

Nämnderna skall beakta bokslut 2022 och budget 2023 (på bindande nettonivå per resultat-område) vid upprättande av budgetförslag 2024. Äskande som överstiger dessa skall motiveras tydligt och kostnadsbesparande alternativ redogöras för och konsekvensbedömas. Avgifterna skall justeras enligt relevant konsumentprisindex.

Utbildningsnämndens budget innefattar barnomsorg, hemvårdsstöd, Vårdö skola och fritidshemsverksamheten. Därutöver tillkommer Vårdö kommuns betalningsandel i NÅUD, vars budget har behandlas en första gång i förbundsstyrelsen i slutet av september fastställs av NÅUD:s förbundsfullmäktige inom november.

Utbildningschefens beslutsförslag:

Skol- och bildningsnämnden godkänner förslaget till budget 2024 och skickar det vidare till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Skol- och bildningsnämnden beslut:

Förslaget till budget 2024 godkändes med följande tillägg:

- Nämnden utreder fritidssysselsättning för barn och unga i Vårdö, ett anslag om 1.500 € för sysselsättning i åk 3-6 införs i budgeten
- 2000 € till C301 Skol- och bildningsnämnden
- NÅUDs budget behandlas av kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen § 130/30.8.2023

Förslag till budget med verksamhetsplan för kommunstyrelsens och centralförvaltningens budgetområden, enligt bilaga.

Inom de berörda budgetområdena föreslås inga större förändringar för år 2024.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

I den fortsatta budgetbehandlingen avser kommundirektören bland annat att föreslå att

- resultatområdet Barnomsorg (C205) flyttas från det sociala området (serien C200) till området för utbildning och kultur (serien C300), och att det senare även byter namn till Utbildning och Fritid, emedan resultatområdena Bibliotek och kultur (C350) samt Medborgarinstitutet (C325) flyttas till att lyda under Allmän administration (serien C100). Även resultatområdet Främjande av näringslivet (C510) kunde med fördel flyttas till att budgetmässigt och organisatoriskt ligga som en resultatenhet under området Allmän förvaltning och administration (C100).

Även i övrigt kunde med fördel kommunens kontoplan i sin helhet ses över enligt resone-mang som redogörs för muntligen vid kommunstyrelsens sammanträde.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tar till kännedom och diskussion förslag till budget för kommunstyrelsens och centralförvaltningens budgetområden enligt bilaga och låter integrera det i den preliminära budget som förs till fullmäktige för kännedom och diskussion i anslutning till fastställande av kommunens skattesatser och återremitterar därutöver budgetförslaget i sin helhet till förvaltningen för vidare bearbetning.

I verksamhetsplanen införs mål att se över byggnads/tekniska/fastighetsskötsel.

Beslut:

Enligt förslag.

Kommunstyrelsen § 131/8.11.2023

Kommunstyrelsen avgav sina budgetdirektiv den 30.8.2023, med målsättning att kommunen bör kunna budgetera för och uppnå ett positivt årsbidrag för såväl budgetåret 2024 som för ekonomiplaneåren 2025-2026, vilket förutsätter både minskade kostnader och ökade intäkter.

Nämnderna gavs tid till den 11 oktober att bereda sina budgetförslag och dessa presenteras i korthet på mötet samt med siffermässig sammanställning enligt bilaga.

Verksamhetsbidraget ser preliminärt ut att kunna hållas på innevarande års nivå. Enligt de prognoser som nu erhållits så minskar både landskapsandelar och skatter i förhållande till budget för år 2023 och ekonomiplan för 2024-2025. Skatteintäkterna prognosticeras rentav lägre än både bokslut 2021 och 2022 jämte budget och prognos för år 2023, delvis som effekt av en otakt i spåren av Sote-reformen i Finland.

Enligt ekonomiplanen för år 2024-2025 kommer kommunen att behöva ta lån från bank de båda åren, för att kunna finansiera sitt lagstadgade uppdrag.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

Med föreliggande äskanden och prognosticerat utfall för landskapsandelar och skatter blir underskottet ytterligare mer negativt än förväntat enligt ekonomiplanen för 2024.

Föreslagna investeringsutgifter 2024: 800.000 E (brutto)

Behovet av åtstramningar och undvikande av utökade kostnader är nu därför akut.

Landskapsregeringen (ÅLR) har uppmärksammat på det faktum att hälften (åtta) av Ålands kommuner nu befinner sig i eller på väg mot definitionsmissig kris.

Ifall kommunen inte kan budgetera för ett positivt årsbidrag inom planperioden bör möjligheten att ansöka om likviditetsstöd övervägas och tas till diskussion med ÅLR.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tar till kännedom och diskuterar sammanställningen över förslag till budget för år 2024 i föreliggande form och återremitterar därefter ärendet till de budgetansvariga med uppmaning att se över verksamheternas både kostnader och intäkter utifrån vad lagen kräver respektive ger utrymme till.

Kommunstyrelsen delger ärendet kommunfullmäktige till kännedom och för vidare diskussion inför skattesatsernas fastställande jämte budgetens vidare beredning.

Beslut:

Enligt förslag.

Kommunfullmäktige § 41/16.11.2023

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar enhälligt enligt kommunstyrelsens förslag.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 42 INKOMSTSKATTEN 2024

Kommunstyrelsen § 132/8.11.2023

Den kommunala förvärvsinkomstbeskattningen står för lejonparten av kommunens totala skatteintäkter (enligt budget 1,39 av 1,51 ME år 2023).

	Nominell % (2023)
Hela Åland (viktat snitt)	17,49
Mariehamn	17,00
Landsbygden	17,80
Skärgården	18,28
Vårdö	19,00

Bland de åländska kommunerna varierar den nominella skatteprocenten mellan 16,50 och 19,75 %, generellt lägre i och nära staden och högre i periferi och skärgård.

Under de drygt 20 senaste åren har det viktade snittet av Ålands kommuners skatteuttag ökat med drygt en procentenhet, från ca 16,50 till 17,50 %.

Efter de avdrag som görs i beskattningen är den effektiva behållningen för de flesta runt 12 %, både där skatteprocenten är runt 19 och där den är runt 17 % (Vårdö 10,5 vid 19 %).

Stora variationer även i beskattningsbar inkomst per invånare gör att t ex Mariehamns stad får avsevärt högre skatteintäkt (3.600 E med 17 %) per invånare än t ex Vårdö (2.800 E med 19 %). Skillnaden i beskattningsbar inkomst per invånare, efter avdrag, är 33 %.

För att Vårdö skulle få samma inkomstskatteintäkt per invånare som Mariehamn, skulle Vårdö behöva höja skatten till 23,50 % medan Mariehamn uppbär 17,00 % som nu. Det motsvarar en skillnad på drygt 38 % i skatteuttag, för samma effekt i euro per invånare.

Nivån på kommunala inkomstskatteprocenten kan i någon mån antas inverka på attraktivitet för boende och inflyttning, men utgör även en behövlig inkomstkälla.

Enligt Finlands kommunförbunds kommunvisa prognoser för skatteutfallet år 2024 väntas Vårdö erhålla cirka 250.000 euro mindre i totala skatteintäkter än enligt budget år 2023.

Varje 1,00 %-enhet på inkomstskatten motsvarar för Vårdö cirka 65.000 euro i intäkt.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

En höjning av inkomstskatteprocenten från nuvarande 19,00 till 19,50 % skulle ge en ökad skatteintäkt om cirka 32.500 euro. Fyra kommuner uppbär idag 19,50-19,75 % (2023).

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att inkomstskattesatsen höjs med 0,50 procentenheter från 19,00 % till 19,50 % för år 2024, som en upplevt nödvändig del i att minska underskottet med mål att uppnå ett positivt årsbidrag de kommande åren.

Beslut:

Kommunstyrelsen beslutar enhälligt att inför kommunfullmäktige föreslå oförändrad inkomstskattesats för år 2024.

Kommunfullmäktige § 42/16.11.2023

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar enhälligt enligt kommunstyrelsens förslag, att inkomstskatten fastställs såsom oförändrad om 19,00 % för år 2024.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 43 FASTIGHETSSKATTERNA 2024

Kommunstyrelsen § 133/8.11.2023

Fastighetsskatternas betydelse som inkomstkälla är fortsatt liten för kommunen, fastän den ökat något de senaste åren. För år 2022 erhöll kommunen drygt 77.200 euro i intäkt för samtliga olika typer av fastighetsskatter tillsammans, varav ca 67.000 för byggnader och 10.000 för markområden. Produktionsanläggningar och byggplats för produktions-anläggningar för jord- och skogsbruk har ett proportionerligt sett litet taxeringsvärde.

	Vårdö	Snitt Åland	Kommentar
Stadigvarande bostadsbyggnad	0,00	0,22	Förekommer i tre kommuner
Annan bostad (bl a fritidshus)	0,90	0,90	Samtliga uppbär max tillåtet
Allmän fastighetsskatteprocent	0,10	0,45	3 kommuner 0,00, 9 st >0,45

Kommuner kan även välja att uppbära särskild fastighetsskatt för t ex kraftverksanläggningar o dyl. Enligt 14 § 2 mom i fastighetsskattelagen ska den allmänna fastighetsskattesatsen (i Vårdö 0,10 %) dock tillämpas på vatten- och vindkraftverk vars nominella effekt är högst 10 megavoltampere. För anläggningar med större effekt får den uppgå till 3,10 %

Förekomst av och nivå på kommuners fastighetsskatter kan i någon mån antas inverka på attraktivitet för boende och inflyttning, men utgör även en behövlig inkomstkälla.

Varje 0,10 %-enhet på skatt för stadigvarande bostadsbyggnad ger ca 7.000 euro i intäkt.

Ett införande av fastighetsskatt för stadigvarande bostadsbyggnad till en nivå om 0,20 % (snitt 0,22 %) skulle ge ökad skatteintäkt om cirka 15.000 euro.

Varje 0,10 %-enhet på den allmänna fastighetsskatten motsvarar ca 13.000 euro i intäkt.

En höjning av den allmänna fastighetsskatteprocenten från nuvarande 0,10 till 0,40 % (under genomsnittet) skulle ge ökad skatteintäkt om nära 40.000 euro.

Den allmänna fastighetsskatten tillämpas på andra än bostadsbyggnader (även kraftverk), produktionsanläggning för jord- och skogsbruk samt på markområden inkl byggplats.

Enligt regeringens proposition som varit på remiss ska kommunerna i stället för en allmän fastighetsskattesats fastställa separata allmänna fastighetsskattesatser för

SIGNERING**ORDFÖRANDE****SEKRETERARE****JUSTERARE****JUSTERARE**

mark och byggnader. Den nedre gränsen för den allmänna fastighetsskattesatsen för både mark och byggnader i kommunerna på Åland är 0,00 enligt den gällande lagen (fastighetsskattelag för landskapet Åland, 1993:15). Propositionen är i skrivande stund ej färdigbehandlad.

I den händelse att möjlighet ges att separera allmän fastighetsskattesats för byggnader från dito avseende mark, kan dess effekt på ägare av obrukbar mark lindras.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att fastighetsskattesatser för år 2024 fastställs enligt nedan (2023 inom parantes):

* Stadigvarande bostadsbyggnad	0,20 %	(0,00 %)
* Annan än stadigvarande bostad	0,90 %	(0,90 %)
- kraftverk	0,00 %	(0,00 %)
- allmännyttigt bruk (byggnad)	0,00 %	(0,00 %)
- allmännyttigt bruk (jordgrund)	0,00 %	(0,00 %)
- obebyggd byggnadsplats	0,00 %	(0,00 %)
* Allmän fastighetsskatteprocent	0,40 %	(0,10 %)

Beslut:

Kommunstyrelsen beslutar enhälligt att inför kommunfullmäktige föreslå att fastighetsskattesatser för år 2024 fastställs som oförändrade enligt nedan:

* Stadigvarande bostadsbyggnad	0,00 %
* Annan än stadigvarande bostad	0,90 %
* Allmän fastighetsskatteprocent	0,10 %

Kommunfullmäktige § 43/16.11.2023

Beslut:

Kommunfullmäktige beslutar enhälligt att fastighetsskattesatser för år 2024 fastställs såsom oförändrade enligt nedan:

* Stadigvarande bostadsbyggnad	0,00 %
* Annan än stadigvarande bostad	0,90 %
* Allmän fastighetsskatteprocent	0,10 %

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

§ 44 MÖTETS AVSLUTANDE, ÖVRIGA ÄRENDEN, FRÅGESTUND

Kommunfullmäktige § 44/16.11.2023

- Skrivelser till LR (kriskommuner, skärgårdskommuner, ÅKF)
- Fritidssamarbetet med Finström. Utredds förutsättningar för aktiviteter lokalt.

Beslut:

Kommunfullmäktige tar ovanstående till diskussion, med önskemål att skol- och bildningsnämnden utreder fritidssamarbetet, och förklarar mötet avslutat kl 20:39.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING

BESVÄRSFÖRBUD

Vad förbudet grundar sig på	Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning, utlåtande eller verkställighet, kan enligt § 112 kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.
	Paragrafer 40, 41, 44
	Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom skriftligt rättelseyrkande enligt § 110 kommunallagen kan framställas över beslutet. (sen instruktioner nedan under rättelseyrkanden)
	Paragrafer -
	Enligt § 5 Förvaltningsprocesslagen/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.
	Paragrafer och grund för besvärsförbudet: -

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas, samt tid för yrkande av rättelse	<p>Den som är missnöjd med nedan nämnda beslut kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmar.</p> <p>Myndighet hos vilken rättelse yrkas:</p> <p>Kommunstyrelsen i Vårdö Vårdöbyväg 11 22550 Vårdö</p> <p>Paragrafer: -</p> <p>Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet lagts fram offentligt på den digitala anslagstavlan.</p>
Rättelseyrkandets innehåll	Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE

KOMMUNALBESVÄR

Besvärmyndighet och besvärstid	<p>I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av en som är part eller kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beslutet tillkommit i felaktig ordning, 2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller 3. beslutet annars strider mot lag. <p>Besvärmyndighet är Ålands förvaltningsdomstol PB 31 22101 Mariehamn</p> <p>Paragrafer: 36, 37, 38, 39, 42, 43 Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.</p> <p>En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet lagts fram offentligt på den digitala anslagstavlan.</p>
---------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Besvärmyndighet och besvärstid	<p>Besvärmyndighet är Ålands förvaltningsdomstol PB 31 22101 Mariehamn</p> <p>Paragrafer: -</p> <p>Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.</p>
---------------------------------------	--

BESVÄRSSKRIFT

<p>Besvärsskrift</p> <p>I besvärsskriften skall anges</p> <ul style="list-style-type: none">
- ändringssökandes namn, yrke, boningsort och adress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringar till att beslutet bör ändras <p>Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökande själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också yrke, boningsort och postadress anges.</p> <p>Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia, och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.</p>
<p>Inlämnande av besvärshandlingarna</p> <p>Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.</p>

SIGNERING

ORDFÖRANDE

SEKRETERARE

JUSTERARE

JUSTERARE